

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2015 van de Stichting TOG.

Namens het TOG bestuur wens ik eenieder een goed seizoen toe.

M. van Rijsingen

Februari 2016.

Jaarverslag 2015 Stichting Teelt Overleg Groeten

Vanuit de VIGEF, telersverenigen industriegroenten en de werkgroep Industriegroenten LTO is in 2014 de Stichting TOG opgericht.

Vanwege de ontwikkelingen rondom de afschaffing van de productschappen heeft het bedrijfsleven zelf het initiatief genomen om in gezamenlijkheid te zorgen voor de borging van een aantal activiteiten. Deze activiteiten zijn zowel voor de telers als de verwerkers van groot belang.

Doel van de stichting

Inzet voor alle praktijkgerichte teeltaangelegenheden die zich voordoen in de teelt van groenten voor de verwerkende industrie en versmarkt in Nederland en ondersteuning geven op het gebied van verduurzaming van de teelt.

Leden van de stichting

De stichting wil zich graag inzetten voor alle telers van groenten voor de verwerkende industrie en versmarkt in Nederland.

Visie

Telers en verwerkers hebben dezelfde belangen als het gaat om de kwantiteit en kwaliteit van het te verwerken eindproduct en derhalve is een goede samenwerking efficiënt en noodzakelijk. Dit zowel op het gebied van teeltaangelegenheden en kwaliteitskeurmerken.

Door deze samenwerking kan gewerkt worden aan verbetering van de continuïteit, kwaliteit en kennisontwikkeling nu en naar de toekomst.

Bestuur van de stichting

Het dagelijks bestuur bestaat uit: Marcel van Rijsingen (v. Rijsingen); Perry Leemans (Ardo) en Maurits Bax (LTO). In 2015 is VNK toegetreden tot TOG en is Noliko als aspirant lid welkom geheten.

Het totale bestuur 2015:

Marcel van Rijsingen	Rijko
Perry Leemans	Ardo BV
Maurits Bax	LTO / Noliko
Lou Heijnen	Oerlemans Foods Nederlans BV
Jos Veendrick	Veco BV
Jean-Paul Tacken	Taco Agro BV
Marko Wolthuis	Hak B.V.
Ton Willigers	Groenteverwerking Laarakker
Cees Geven	Coöperatieve Telersvereniging de Schakel
Hans van der Mheen	VNK

Bart Peters	LTO / Laarakker
John Kusters	Teler Ardo
Rogé Meuwissen	LTO / LLTB; De Schakel
Gertjan van Tilburg	LTO / LTO Noord
Geert Hermans	ZLTO / Coördinator TOG

Aspirant Lid: Rik Ceyskens: Noliko

Doelstellingen voor 2015:

Doorontwikkelen van de stichting.

Uitbreiden van de stichting met verwerkers

Uitwerken en onderhouden thema`s.

Ontwikkelen en opzetten projecten

Resultaten 2015

Bestuur activiteiten 2015		
1	Bestuur	<p>In 2015 is 6 keer vergaderd door het bestuur, waarvan 2 keer in combinatie met het platform industrie groenten.</p> <p>VNK is officieel lid geworden van de TOG.</p> <p>In 2015 is Noliko als aspirant lid toegetreden. Noliko heeft eind 2015 aangegeven officieel lid te willen worden van de TOG.</p> <p>John Kusters, die eind 2014 was toegetreden tot TOG, heeft zijn deelname aan het bestuur in 2015 weer beëindigd. De tijdsbesteding kon hij niet combineren met zijn bedrijfsvoering. Op dit moment is dit nog een vacature.</p> <p>Van Oers United heeft haar prioriteiten in 2015 op andere zaken moeten richten en heeft haar aspirant lidmaatschap in 2015 niet kunnen invullen. Wellicht dat daar in de toekomst meer mogelijkheden voor zijn.</p> <p>Er is gestart met het in kaart brengen van taken, die nu bij platform industriegroenten belegd zijn, die in de toekomst door TOG uitgevoerd gaan worden.</p> <p>Op bestuurlijk niveau is de informatie voorziening naar VIGEF en LTO`s vorm gegeven, zodat de financiers goed op de hoogte blijven van de ontwikkelingen.</p>
2	Stichting	<p>In 2015 is de stichting gestart met het opzetten van een eigen administratie. In juli kon een eerste inzicht in de ½ jaar cijfers gegeven worden. In 2016 moeten de eerste jaarcijfers over 2015 gepresenteerd worden, alsmede een begroting voor de activiteiten 2016.</p> <p>De stichting heeft officiële inschrijfcontracten opgesteld, alsmede een beleidsstuk t.a.v. de contributieheffing en een onderzoeksvisie.</p>
	Thema`s 2015	
3	Teeltzaken gewassen: Peen Kool Spinazie Bonen Erwten Schorseneer	<p>In 2015 is gestart om de teeltadviseurs, vanuit de verschillende aangesloten bedrijven bij de TOG, bijeen te brengen. In een 2- tal kennisuitwisseling sessies zijn in 3 verschillende groepen de teeltadviseurs gezamenlijk aan de slag gegaan om een teelthandleiding per gewas samen te stellen.</p> <p>Doel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Onderlinge kennisuitwisseling tussen adviseurs. 2. Komen tot een document (teelthandleiding) dat als instructie kan

		<p>dienen voor ondernemers.</p> <p>3. Visie per gewas op de toekomst (teelt strategieën gewasbescherming, bemesting, onkruid etc), waarmee jaarlijks een knelpunten analyse gemaakt kan worden. Hieruit kan dan de onderzoeksstrategie gevoed worden.</p> <p>4. Informatie / kennis update te gebruiken voor kennisbijeenkomsten met ondernemers.</p> <p>Het fysieke resultaat van de handleidingen wordt in februari 2016 opgeleverd. De kennisbijeenkomsten werden door de adviseurs als zeer zinvol ervaren. Ook de gedachte om op deze wijze de knelpunten gewasbescherming beter in beeld te krijgen, alsmede na te denken over de onderzoek agenda wordt als positief beoordeeld.</p>
4	Zware metalen in gewassen	<p>In 2015 is onderzocht of data uit Belgisch onderzoek openbaar konden worden, zodat een inhoudelijk discussie kon worden opgezet. Dit bleek helaas niet mogelijk. In overleg met Wageningen Universiteit is er een inventarisatie opdracht opgesteld, om alle beschikbare kennis m.b.t. TOG gewassen bijeen te brengen. Deze opdracht is in januari 2016 verstrekt aan WUR. Op basis van de uitkomsten gaat TOG discussieren over vervolg.</p>
5	Ontwikkelen beregeningssignaal industriegroenten	<p>In 2015 is gestart met het project. Begin 2015 zijn de groeimodellen en software aanpassingen ontwikkeld. De testfase in het veld verliep stroef: te laat gestart en de betrokkenheid van de TOG deelnemers was te laag. Hierdoor hebben we in 2015 niet optimaal gewas- en veld gegevens kunnen verzamelen om de ontwikkelde groeimodellen te testen. Op 4 bedrijven zijn in 2015 gegevens verzameld. In december is een evaluatie / instructiebijeenkomst georganiseerd, waarbij ook zo'n 15 teeltadviseurs aanwezig waren. De betrokkenheid is vergroot. Er zijn nu voor 5 gewassen, 14 percelen opgegeven, zodat we voor elk gewas op 2 grote veldpercelen veldwaarnemingen kunnen doen. In 2016 moeten er voldoende data verzameld worden, zodat de groeimodellen en de adviesmodule verder gevalideerd en aangepast kunnen worden.</p>
6a	Gewasbescherming	<p>Door de huidige samenwerkingsverbanden zijn er in Nederland 7 CEMP's actief. (Coördinatoren effectief middelen pakket). Mede voor de industrie groenten is aangesteld, de heer Hans de Keijzer. LTO heeft tot nu toe de financiering geregeld. Voor de financiering zal de TOG, middels een financiële bijdrage vanuit de VIGEF bijdrage in TOG, in 2016 gaan bijdragen.</p> <p>De TOG heeft frequent nauw overleg met de CEMP om tijdig knelpunten aan te geven en naar oplossingen te zoeken. In 2015 is gestart om via de teeltadviseurs knelpunten te verzamelen.</p> <p>De adviseurs zijn zeer positief over de nieuwe informatie overzichten (actueel middelenpakket) die via de CEMP ontwikkeld zijn en beschikbaar komen. Overleg vindt nu nog plaats over de meest handige werkwijze om de info bij de adviseurs te krijgen.</p>
6b	Gewasbescherming	<p>Dit jaar zijn er met 6 gewasbeschermingsmiddel producenten gesprekken geweest. Doel van de gesprekken: Bekendheid geven aan TOG en aangeven waar TOG deelnemers knelpunten zien, nu en op langere termijn. Op deze wijze hoopt TOG de knelpunten die binnen de industriële groentetelers en verwerkers aanwezig zijn voor het voetlicht te krijgen en te bekijken of we met de gesprekspartners oplossingsrichtingen zien. Tevens proberen we als TOG inzicht te krijgen</p>

		in de problematiek waar de gewasbeschermingsfirma`s mee te maken hebben. Deze gesprekken zijn in overleg de CEMP uitgevoerd en hebben een inhoudelijk ander karakter als de gesprekken die de CEMPS voeren. De gesprekken zijn goed verlopen en worden als zinvol ervaren. Vanuit 2 firma`s zijn er voorstellen gekomen om eventueel in gezamenlijkheid aan specifieke problematieken te werken. Op dit moment wordt dat in overleg met de CEMP bestudeerd.
7	Zaaizaad	Knelpunten en ontwikkelingen staan standaard op de agenda van de TOG. In 2015 zijn gesprekken geweest met veredelaars. Op deze wijze houdt TOG inzicht in de activiteiten die wel en vooral niet of niet meer lopen bij veredelaars. Deze gesprekken hebben niet geleid tot ,het oppakken van specifieke acties.
8	Wensen / ideeën:	Binnen TOG is besloten vooralsnog niets te gaan doen met eiwithoudende gewassen.
9	VVAK	In 2015 is besloten de VVAK duurzaamheid paragraaf verplicht op te nemen in de teeltcontracten van TOG. In onderhandeling met de NAKAgro zijn de prijzen van de extra kosten voor certificering van het duurzaamheids-certificaat met € 13,- per jaar naar beneden bijgesteld, waardoor de extra kosten beperkt blijven.
10	Global Gap	In 2015 kwam Global Gap met nieuwe eisen aangaande het gebruik van verse organische mest in teelten voor de versmarkt. Dit heeft landelijk tot veel discussie geleid en heeft ook raakvlakken met een aantal gewassen vallend onder de TOG. Landelijk is er in een gezamenlijk consortium van organisaties (LTO, Biohuis, ketenpartijen) met Global Gap gediscussieerd over de consequenties en uitvoerbaarheid van de eisen. Vooralsnog heeft Global Gap haar eisen anders geformuleerd. Echter de discussie zal zeker in 2016 door gaan.
11	Keur Compost	In 2015 is erg veel energie gestoken in onderhandelingen met de VA en BVOR ter verbetering van de kwaliteit van keurcompost. In nauwe samenwerking en overleg met VIGEF is TOG erin geslaagd om de normen van keurcompost aan te scherpen. Dit op verzoek van verwerkers en telers in het kader van voedselveiligheid en duurzaamheid. TOG wil de kwaliteit van de bodem handhaven en verbeteren, alsmede de kans op procesverstoring in de verwerking voorkomen. In 2016 zal dit leiden tot een aanpassing in de VVAK handleiding.
12a	Onderzoek algemeen	TOG heeft in 2015 beleid uitgezet om op een gedegen manier te komen tot onderzoeksvoorstellen. Prioriteit wordt gegeven aan de kennisuitwisseling tussen de adviseurs en het opstellen van teelthandleidingen. Uit dit gremia moeten knelpunten en vragen voor onderzoek naar voren komen.
12b	Bemestingsproeven in Wortelen	In 2015 hebben we een onderzoek door PPO Vredepeel laten uitvoeren t.a.v. het optimaliseren van de kali- en magnesiumbemesting B-peen op zandgrond. Op dit ogenblik vind een afrondende kwaliteitsbeoordeling plaats.
12c	Schorseneer	Rapport Chemische onkruidbestrijding schorseneer is beschikbaar gekomen.

Financiën 2015

De grootste kostenposten voor 2015 betroffen het inhuren van adviseurs voor de VVAK en Compost knelpunten, alsmede het secretariaat en de uitgezette onderzoeksopdrachten.

Contributies 2015:

Voor de contributiebijdrage leveren aangesloten telers via hun telersvereniging een bijdrage van € 10,- per Ha (50%) van in Nederland geteelde hectaren. De groentenverwerkers (aangesloten bij de VIGEF) betalen via VIGEF ook € 10,- per Ha tot een maximum van € 110.000,-.

Het totaal aantal Ha in 2015 betreft 8773 Ha (2014 def: 10928 Ha.). Dit is een sterke daling t.a.v. 2014. De verwachting is dat in 2016 deze daling in de sector zich zal doorzetten. Uitbreiding van de TOG met nieuwe leden, zal naar verwachting de inkomsten in 2016 op gelijk niveau houden ten opzicht van 2015.

De contributieheffing zal in 2016 op een gelijk niveau blijven.

Werkplan 2016

Doelstellingen voor 2016:

- Opstellen van een lange termijn visie
- Doorontwikkelen van de stichting
- Uitbreiden van de stichting met verwerkers
- Uitwerken en onderhouden thema's
- Ontwikkelen en opzetten projecten

Specifiek

1	Opstellen van een lange termijn visie	Om onderzoek voor langere termijn goed te kunnen plaatsen binnen kaders van de TOG, wordt een TOG visie 2030 opgesteld. Een aantal kernpunten TOG visie 2030: <ul style="list-style-type: none">- Ontwikkelen van residu vrije teelten, die veilig geteeld kunnen worden, rekening houdend met de omgeving.- Industriegroenten telend Nederland staat wereldwijd op de kaart, omdat we duurzaam telen, rekening houdend met water, bodem, lucht, mens etc.- Verduurzamen van de teelten- Integrated Pest Management
2	Stichtingszaken	Er is gestart met het invullen van taken, overgenomen van het platform industrie groenten en verder toedelen van portefeuilles.
3	Teeltzaken gewassen: Peen Kool Spinazie Bonen Erwten Schorseneer	Begin 2016 worden de teelt handleidingen opgeleverd en naar alle leden gemaïld. In 2016 zullen de adviseurs in 2 teelt bijeenkomsten de handleidingen actualiseren en de knelpunten opleveren, die de basis vormen voor onderzoeksvoorstellen. Uitbreiding van het aantal teelthandleidingen. Rode kool, rode bieten.
4	Zware metalen in gewassen	In overleg met Wageningen Universiteit is er een inventarisatie opdracht uitgevoerd, om alle beschikbare kennis m.b.t. TOG gewassen bijeen te brengen. Op basis van de uitkomsten gaat TOG discussiëren over vervolg.
5	Ontwikkelen beregeningssignaal	In 2015 is gestart met het project. Begin 2015 zijn de groeimodellen en software aanpassingen ontwikkeld.

	industriegroenten	In 2016 zijn voor 5 gewassen op 14 percelen opgegeven data verzameld, zodat de groei modellen en de adviesmodule verder gevalideerd en aangepast kunnen worden. Doel is om 2017 een praktisch toepasbaar berekeningssignaal te hebben, alsmede de verbeter items.
6a	Gewasbescherming	De TOG heeft frequent nauw overleg met de CEMP om tijdig knelpunten aan te geven en naar oplossingen te zoeken. In 2016 worden de teeltadviseurs actief ingeschakeld om knelpunten te verzamelen. De adviseurs zijn zeer positief over de nieuwe informatie overzichten (actueel middelenpakket) die ontwikkeld zijn en via de CEMP beschikbaar komen.
6b	Gewasbescherming	Dit jaar zijn er met 2 gewasbeschermingsmiddel producenten gesprekken. Doel van de gesprekken: Bekendheid geven aan TOG en aangeven waar TOG deelnemers knelpunten zien, nu en op langere termijn.
6c	Gewasbescherming	Duidelijk is (in overleg met de CEMP) op welke fronten TOG onderzoek zou kunnen uitzetten en met welke firma's.
7	Zaaizaad	Knelpunten en ontwikkelingen staan standaard op de agenda van de TOG.
8	VVAK	VVAK wordt geëvalueerd en in samenspraak met BO akkerbouw en VVAK partners geactualiseerd.
9	Global Gap	Via partners zal de discussie gevolgd worden
10	Keur Compost	In 2016 zullen de nieuwe composteisen leiden tot een aanpassing in de VVAK handleiding.
11	Onderzoek algemeen	Prioriteit wordt gegeven aan de kennisuitwisseling tussen de adviseurs en het opstellen van teelthandleidingen. Uit dit Gremia moeten knelpunten en vragen voor onderzoek naar voren komen.
12	Communicatie	Dit jaar zal bekeken worden op welke wijze en hoe onderzoekresultaten, teelthandleidingen etc. makkelijk beschikbaar kunnen komen voor leden via een website.
13	Tendereo meters	Dit jaar neemt TOG de coördinatie over van Vigef en informeert zich over de mogelijkheden van de ijking van de meters, alsmede de voortgang en de kosten van uitvoering in de toekomst.

G. Hermans
Secretaris TOG
Februari 2016